

අනුබුදු මිනිසුන් මානවභාවයේ වහන්සේ විසින් ආරම්භ කරන ලද ලාංකීය බෞද්ධ භික්ෂු පරපුර ගත වර්ෂ ගණනාවක් තිස්සේ අධිකාරීව අවිච්චිතව මෙරට ජනතාවගේ මෙලොව දියුණුව මෙන්ම පරලොව දියුණුව සඳහාත් ඉටු කරන ලද්දේ අතිවිශිෂ්ට වූ කාර්යභාරයකි. උන්වහන්සේලා ජාතියේ මුල් දේවතාවුන් වහන්සේලා වූහ. සිංහල රජ දරුවන්ට මෙන්ම මහජනතාවට ද අර්ථයෙන් ධර්මයෙන් අනුශාසනා කළ බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලා සඳාචාරවත් වූ ද විනය ගරුක වූ ද සුවච්චිතව වූ ද සමාජ රටාවක් නිර්මාණය කිරීමේලා පුරෝගාමී වූ මෙහෙවරක් ඉටු කළහ. සිංහල ජන සමාජය ගොඩනැගීමේ ද කෙත වැඩ සහ දායක වූ ඇසුරු කරගනිමිනි.

බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ සෙවණේ අදින වූත් අභිමාන වූත් ප්‍රොඩ වූත් ජාතියක් බවට පත් වූ සිංහලයා මුළු මහත් ලෝකයම මව්න කරවන ආකාරයේ නිර්මාණශීලී ජාතියක් බවට පත් වූහ. මහ සයුර පරදන වාරි කඵලාන්ත ඉදිවූයේ අහස සිඹින විසල් කොත් කැටලි ගොඩනැගීමේ ද සිංහල පෙරදිග ධාන්‍යාගාරය බවට පත් වූයේ ද එබැවිනි.

සුප්‍රේමල භික්ෂාකාමී භික්ෂූන් වහන්සේලා ජනතාවගේ මෙලොව ජීවිතය දැහැමෙන් පිරිසුන් සුබිත මුදිත එකක් බවට පත් කරගැනීමට මෙන්ම පරලොව ජීවිතය යහපත් එකක් බවට පත් කරගැනීමට ද අවශ්‍ය ගුරුහරුකම් මෙන්ම මාර්ගෝපදේශකත්වය ද ලබා දුන්හ.

ගතවර්ෂ ගණනාවක් තිස්සේ පැවති මේ තත්ත්වය විදේශිකයන්ගේ ආක්‍රමණ සමගින් වෙනස් වී ගියේය. පෘතුගීසි, ලන්දේසි ආදී විදේශික මිත්‍යාදාමිකයන් ක්‍රියාකාරී ධර්මය මෙරට ප්‍රචලිත කිරීමට ගත් විවිධාකාර ක්‍රමවේදයන් තුළ බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ පරිහානිය ඇඳී ගියේය. නිරන්තරයෙන් ඇති වූ දේශපාලන අවුල් වියවුල් ද මේ තත්ත්වය වඩා වර්ධනය කරන්නට හේතු කරන වූයේය.

මෙම පිරිහීම් සුගයේදී භික්ෂූන් වහන්සේලා වෙතින් ධර්ම විනය පිරිහී ගියේය. භික්ෂූන් වහන්සේලාට දේශපාලන කටයුතුවලට සහභාගී වන්නට සිදුවිය. භික්ෂූන් වහන්සේලා විනය කෙරෙහි බණපොත් ගිනි තබමින් පළමුවැනි රාජසිංහ රජු ගිව ආහම වැළඳගෙන කළ බෞද්ධ සංහාරය නිසා මේ තත්ත්වය තව තවත් උග්‍ර වූයේය.

මහනුවර යුගයේ පැවති ආර්ථික ක්‍රමය ද බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලාගේ පිරිහීම සඳහා හේතු කරනුයේය. අනුරාධපුරට සහභාගී පටන් අපේ සිංහල රජවරු විහාරාරාමවල තබන්නට සඳහා නින්දාමි වැඩි කුඹුරු ආදිය පූජා කළහ. ඒවායේ වැඩකටයුතු සඳහා එකල යම් යම් පුද්ගලයන් පත් කර තිබිණි. එහෙත් මහනුවර යුගයේ පැවැති වැඩටසම් ක්‍රමය නිසා විහාරාරාම සතු කෙත්වතුටු ආදායම් නිසි පරිදි ඒවාට නොලැබී ගියේය.

එබැවින් විහාරාරාම සතු ඉඩකඩවලට කටයුතුවලට මැදිහත්වන්නට භික්ෂූන් වහන්සේලාට සිදුවිය. එනිසා මහණකමට වඩා විහාර සන්නක දේපල රැකගැනීම උසස් කොට සලකන්නට උන්වහන්සේලාට සිදුවිය. මහන්සියෙන් බණ දහම් උගෙනමින් මහණදම් රැකීමට නොව වෙහෙරාගම රැකීමට සැකසුණු භික්ෂු පරපුරක් මේ නිසා බිහිවන්නට විය. මේ තත්ත්වය තුළ වෙහෙරාගම රැකී ගිය ද හිසුබු වෙගයෙන් පිරිහී ගියේය.

ඥාති ශිෂ්‍ය ක්‍රමය ඇතිවීම ද මෙම පිරිහීමට තවත් හේතුවක් විය. එම පිරිහීම් සුගයේදී එක් කුලයකට පමණක් මහණකම සීමා කළ ඇතැම් භික්ෂූන් වහන්සේලා විහාර සන්නක දේපලවල භාරකාරත්වය ලබාදීම සඳහා මහණකමට තම ඥාතීන්ම සෙවූහ.

මෙම පිරිහීම් සුගයේදී නියම ශාසනික ප්‍රතිපත්ති නොදැන් භික්ෂු පිරිසක් ඇති විය. එකල මෙරට භික්ෂු පිරිස දෙකොටසක් වූ බව රොබට් නොක්ස් සඳහන් කර තිබේ. එයින් එක් කොටසක් වූයේ 'තෙරුන්තාන්සේලා' ය. අනෙක් කොටස

'ගණධි' හෙවත් 'ගණිත්තැහැලා' වූහ.

මහනුවර යුගයේ අදරු සමයේ තෙරුන් වහන්සේලා සිටියේ වික දෙනෙකු බවත් ඔවුන්ගේ මෙර පදවිය රජු විසින් පිරිනමන ලද බවත් නොක්ස් සටහන් කර තිබේ. මහනුවර අදරු යුගයේ මේ තෙරුන් වහන්සේලා සිටියේ වික දෙනෙකි. කාලයාගේ ඇවෑමෙන් තෙරුන් වහන්සේලා ද නැති වී ගියේය. සමහර දෙනෙක් සාමනේර වූහ.

එසේම දසසිල් රකිමින් ගුරු පැහැ වස්ත්‍ර පොරවා ගත් අය ද බිහිවන්නට පටන් ගත්හ. මෙම තෙරුන් වහන්සේලා උපසම්පදාව රැක ගැනීමට අසමත්ව සාමනේර බවට පත් වී ඉඩකඩම් හා විහාර දේවාල රැකගැනීමට කටයුතු කළහ.

තෙරුන්තාන්සේලාගෙන් අනන්‍ය වූ කොටස ඇතැම් ගණිත්තාන්සේලා රජුගේ දූතයන්

අනහරු කිවූහ. උපන් ගමේ නම් මුලට යොදා ගනිමින් තවුනල ගණිත්, වෙලගේ ගණිත්, ගණේ බණ්ඩාර, සුමංගල ඒකානායක ගණිත්, බුද්ධරක්ඛිත නවරත්න ගණිත් වහන්සේ, වෙහැල්ලේ ගණවොළින් ආදී වශයෙන් පාවිච්චි කෙරිණි. මේ සමහර ගණිත්තාන්සේලා දසසිල් රකිමින් ප්‍රසිද්ධියේම ගිහියන් මෙන් අඹුදරුවන් පෝෂණය කළහ. දානයක් සඳහා නිවසකට ගිය අවස්ථාවල තම අඹුදරුවන් සඳහා නිවසට දන් කදක් යැවීමට ද මෙම ගණිත්තාන්සේලා කටයුතු කළහ. පන්සල් ඉඩම් පාලනය කරමින් තම අඹුදරුවන් හා ඥාතීන් සමඟ ඒවායේ ආදායම භුක්ති විඳි ගණිත්තාන්සේලා විහාරාරාම අත්සතු වීම වැළැක්වීමට තම දරුවකු හෝ සොහොයුරකු පැවිදි කළහ.

ච්චා ගණිත්තාන්සේලා

අද හිසසුන් වහන්සේලා

මෙවන් ගණිත්තාන්සේලා පිරිසක් විසු රටක අද දවසේ වෙසෙන ජනතාව භාග්‍යවන්ත බව මට සිතේ. තෙවළා බණ දහම් උගත් ධර්මධර විනයධර සුප්‍රේමල භික්ෂාකාමී භික්ෂූන් වහන්සේලා අද අපට සිටිති. ගෞතම බුද්ධ ශාසනයේදීම මාර්ගපල අවබෝධ කරගැනීමේ මාර්ගය අපට පෙන්වා දෙන උත්තම වූ බුද්ධ පුත්‍රයන් වහන්සේලා ඇසුරු කරන්නට ද අද දවසේ අපට අවස්ථාව ලැබී තිබේ. එය අප ලද සැබෑ භාග්‍යයක් නොවන්නේ ද? මෙය අප ලද සැබෑ භාග්‍යයක් නොවන්නේ ද?

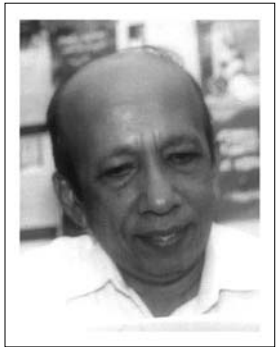
ගණිත්තැහැලා හෙවත් ගණිත්තාන්සේලා නමින් ප්‍රචලිත වූ අතර ගණධි යනුවෙන් ද ගණේල්ලෝ යනුවෙන් ද ප්‍රසිද්ධියට පත්ව සිටියහ. රාජ්‍යභූ රටෙහි ඔවුන් ප්‍රකටව සිටියේ ගණවොළින් වශයෙනි. පිරිහීම් සුගයේ උපසම්පදාව නොලද පැවිදිදන් සියලු දෙනාම ගණිත්තැහැලෝ යනුවෙන් හඳුන්වනු ලැබිණි. මහනුවර යුගයේ විසු පිරිහුණු දුස්සිල භික්ෂුව හැඳින්වීමට ගණයා, ගණිත්තැහැ යන නම් භාවිතා කෙරිණි.

වශයෙන් ද කටයුතු කර තිබේ. රාජසිංහ රජු මහනුවර සිටි ලන්දේසීන් වෙත යැවූ දූත කණ්ඩායමේ ප්‍රධානියකු ලෙස කටයුතු කර ඇත්තේ හෝයමළු විහාරයේ ගණේ බණ්ඩාර ගණිත්තාන්සේය. වීර පරාක්‍රම නරේන්ද්‍රසිංහ රජුගේ යුගයේදී පුත්තලමේ දිසාපති පදවිය මෙන්ම උඩුනුවර සිටි දේවාලයේ බස්නායක නිලමේ තනතුර ද දරා ඇත්තේ පෝයමළු විහාරයේ කොබ්බෑකඩුව ගණිත්තාන්සේය. සමහර ගණිත්තාන්සේලා රජුගේ ආදායම් පාලකවරු වශයෙන් කටයුතු කළහ. සමහරු ඉඩකඩම් වැවීමෙහි නිතරව සිටියහ. සමහර ගණිත්තාන්සේලා පැවිදිවීමෙන් පසුව ද තම කුලයට අයත් රාජකාරි කරගෙන ගොස් තිබේ. ඒ අනුව සමහර ගණිත්තාන්සේලා රෙදි සේදීමේ ද සමහර ගණිත්තාන්සේලා කත් ඇදීමේ ද තවත් සමහර ගණිත්තාන්සේලා බෙර ගැසීමේ හා නැටුම් දැක්වීමේ ද යෙදුණු බව කොටගම වාචිස්සර ගිමියෝ සඳහන් කරති.

සිවුරක් පොරවාගෙන ඊට උඩින් බඳ පටියක් පැළඳගෙන සිටීම මෙම ගණිත්තැහැලෝගේ සාමාන්‍ය සිරිත විය. තවත් සමහරු යටින් කහ වකන් හැඳ ඊට උඩින් රෙද්දක් පැළඳ සිටියහ. මෙම ගණිත්තාන්සේලා බොහෝ දෙනෙක් ගත කළේ කාමහෝගී ජීවිතයකි. විහාරය අසලම නිවෙසක් තනා එහි වෙසෙමින් ඔවුහු අඹුදරුවන් පෝෂණය කළහ. ඔවුන් විසු ගෙවල් ගණේ ගෙදර, විහාරේ ගෙදර, ගණේ වලවල, විහාරේ වලවල යන නම්වලින් ද ඔවුන්ගේ දරුවන් ගණ ගැටයන් ලෙසින් ද හැඳින් වූ බව අප ආනන්දයේ ඉගෙන ගන්නා අවධියේ අපට ඉතා මැනවින් බුදු දහම ඉගැන් වූ අති පූජාණිය වූ මහාවාර්ය කොටගම වාචිස්සර ගිමියන් විසින් රචිත "සංසාරය සමය" කෘතියේ දක්වා ඇත.

ආත්මය මෙලොවින් එලොවට සංක්‍රමණය වන බවට පුනරුප්පත්තිය පිළිබඳ හින්දු විශ්වාසය මෙම ගණිත්තාන්සේලා ද ගුරු කොට ගත්හ. හින්දු දර්ශනයෙහි එන පුනරුප්පත්තිය ආත්ම සංක්‍රමණයකි. බෞද්ධ දර්ශනයෙහි පුනරුප්පත්තිය ගැන උගන්වා ඇත්තේ ආත්මයක් ගැන උගන්වා නැත. මෙම ගණිත්තාන්සේලා මතක බණකට ගිය පසු මලලිය අයගේ ආත්මය හෙවත් ප්‍රාණකායෝ ගැලවීම සඳහා වෙස්සන්තර ජාතකය හෝ වෙනත්

මෙවන් ගණිත්තාන්සේලා පිරිසක් විසු රටක අද දවසේ වෙසෙන ජනතාව භාග්‍යවන්ත බව මට සිතේ. තෙවළා බණ දහම් උගත් ධර්මධර විනයධර සුප්‍රේමල භික්ෂාකාමී භික්ෂූන් වහන්සේලා අද අපට සිටිති. ගෞතම බුද්ධ ශාසනයේදීම මාර්ග පල අවබෝධ කරගැනීමේ මාර්ගය අපට පෙන්වා දෙන උත්තම වූ බුද්ධ පුත්‍රයන් වහන්සේලා ඇසුරු කරන්නට ද අද දවසේ අපට අවස්ථාව ලැබී තිබේ. එය අප ලද සැබෑ භාග්‍යයක් නොවන්නේ ද? මෙය කියා වූ ඔබට ගෞතම බුද්ධ සාසනයේදීම වහ වහා වතුරාර්ය සහා ධර්මය අවබෝධ වේවායි මෙත් සිතින් පනම් !

දායාවංශ ජයකොඩ්
dayawansa@dayawansa.jayakody.com